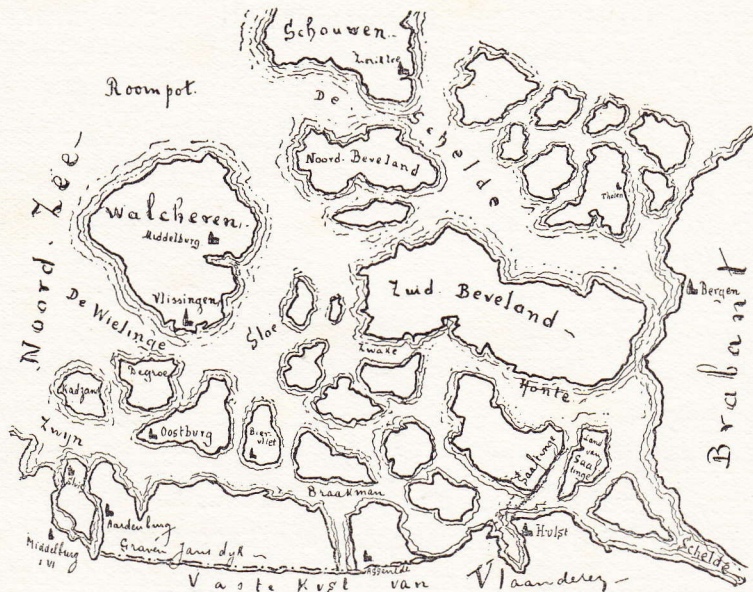

Een visscher kwam uit zee en voer den Scheldemonde binnen.

Schelde in vroegeren tijd.

't Was nog nevelachtig, maar dra zou de zon doorbreken en al de dampen verdrijven.

— De wind dient ons, zei de patroon der schuit tot Kuno, zijn

knecht. Na den noen liggen wij te Antwerpen aan de werf en dan kunnen we een deel der lading lossen om tegen den avond over 't Schijn naar Deurne te varen.

En Kuno ook scheen tevreden, want in den stillen morgenstond klonk zijn vroolijk visschersliedje.

De schuit voer nog langzaam nu, want de visscher was voorzichtig en wilde liever 't volle licht afwachten, om meer spoed te maken. teneinde niet op een der talrijke zandbanken te verdwalen.

En 't werd licht; heerlijk spiegelde de zon over de Schelde, en kleurde ze Schouwens duinen.

Maar Kuno scheen iets anders te bemerken en maakte een gebaar van verbazing, al eer hij iets zeggen kon.

— Wat deert u, jongen? vroeg zijn meester.

— Daar... daar... achter ons!

De schipper wendde 't hoofd en verbleekte. In zee, maar vlak bij den mond, lag een groote vloot. De zon weerkaatste het metaalwerk aan de stevens, en blonk op de witte zeilen, de vlaggen en wimpels.

— H. Jozef, mijn patroon! kreet de visscher. De Noormannen...

— De Noormannen! herhaalde Kuno, en van angst sloeg hij een kruis.

— Die komen naar Antwerpen...

— Wee ons...

— Kuno, al de zeilen op! beval de schipper. Zijn eerste onsteltenis was voorbij en hij dacht aan zijn plicht. Neen, 't was niet alleen zijn doel, eigen leven te redden, maar te Antwerpen moest men gewaarschuwd worden. De Noormannen komen... de gevreesde zeeroovers, de plundersaars, brandstichters en moordenaars...

— Kuno, de zeilen op... en varen, varen... al gaat het over den kop. Gij met 't lood op de voorplecht, ik aan 't roer! hernam de patroon. En de schuit schoot vooruit, scherende over de golven, die opschuimden aan den boeg. Met vaste hand hield de visscher het roer, en Kuno stond trouw op zijn post, om de diepte te peilen. Nu endan sprak de knecht een kort woord en dadelijk veranderde zijn meester eenigszins de richting der schuit.

— Ze hebben ons gezien, zei de schipper. Een schuit volgt ons nu.

— En wil ons pressen als gids...

— Ja, dat zal 't zijn. H. Maagd, ik de leidsman dier roovers...
liever spring ik in den vloed. Zou men ons inhalen?

— Wij varen snel...

— Ja... maar hun vaartuig is lichter...

't Werd een wedstrijd nu over de Schelde... een verwoede jacht.
Wie zou 't winnen?

— De Noorman, dacht de schipper, want zijn geoeffend oog zag hoe de afstand tusschen hem en den roover kleiner werd.

Schip uit de 14e eeuw.

En Kuno ook bemerkte het en de slimme gast verzoon een list. Hij sprak over zijn plan met den schipper en deze knikte goedkeurend. Een zeil werd gestreken en de vaart dus verminderd.

Kuno peilde maar en de schuit scheen in gevaarlijk water te zijn. Soms zelfs stootte ze tegen den rand van een bank.

— Reef ook dat zeil nog, Kuno, gebod de patroon. Voorzichtig moeten we zijn!

De Noorman won nu veel en zeker meende hij, dat de visscher den strijd opgaf.

't Laatste zeil viel en de schuit dreef langzaam; de Noorman schoot nog snel voort.

De visscher en Kuno keken naar hem. Eensklaps schaterden beiden 't uit.

Gelukkig! juichte de knecht.

— Ja, hij zit vast! Vlug nu ons schip in dieper water en vooruit dan, we kunnen het thans winnen!

Kuno's list was gelukt. Hij had de schuit in ondiep water gebracht. 't Was een waagstuk, maar hij rekende op zijn lood en zijn voorzichtigheid. De Noorman, die zijn spoor volgde, echter in den blinde, en zonder kennis van banken, moest vast loopen op 't zand. En dit was gelukt!

— Hij zit er goed op. 't Zal hem moeite kosten er af te geraken, zei de patroon. Ziezoo, alle zeilen op, Kuno, de weg is weer vrij. Hoor ze eens aangaan, ginder!

Ze vernamen duidelijk 't woest geschreeuw der misleide Noormannen.

De visscher ontkwam dus aan zijn vervolgers en na den middag legde hij aan de werf van Antwerpen aan. En onmiddellijk klonk de alarmkreet:

— De Noormannen zijn in aantocht!

De bewoners sloegen op de vlucht, want ze hadden vernomen, hoe die gevreesde roovers te werk gingen in hun bedrijf van stelen en moorden!

* *
*

Aan de Schelde was Antwerpen ontstaan. 't Was een klein vlek nog, met een losplaats, de werf, een burcht of sterkte, een kerkje en de hutten van visschers en enkele ambachtslieden. Aan 't Schijn lag Deurne, toen grooter dan Antwerpen en met een tamelijk drukke haven. Van Deurne liep een weg naar de Schelde, met een zijtak naar Kiel.

De Noormannen bereikten later dan de visscher en Kuno het nog geringe Antwerpen en legden den burcht en woningen in asch. Ook 't klooster van Deurne staken ze in brand, maar de gewaar-schuwde monniken namen de vlucht.

De roovers herbouwden den burcht en van hier uit deden ze veel strooptochten in 't land. Welk een buit werd er over de Schelde weggevoerd! De lichte, schoon kloeke scheepjes der Noormannen bevoeren den stroom druk, maar helaas! 't was geen vreedzaam volk, dat ze bemande. Dit duurde ruim 50 jaren tot de wreede gasten

bij Leuven verslagen werden door hertog Arnold, later keizer van Duitschland.

Antwerpen was dus vreeselijk in zijn opkomst getroffen; de bevolking keerde er terug, maar weinig merkwaardigs valt er te vertellen tot aan de 16e eeuw. 't Was bijna of Antwerpen niet bestond. De handel van ons land troonde elders, namelijk in Vlaanderen, te Brugge, Damme, Sluis, aan de oevers van een diepe zeegolf, het Zwyn. En de Schelde werd 't meest bevaren boven Gent, langs Doornik en Oudenaarde en veel waren werden van Gent uit vervoerd, niet zooals nu naar Antwerpen, doch Bruggewaarts, want Gent werd met Damme door de Lieve verbonden.

De Schelde werd ook druk bevaren op zijn benedenloop, in Zeeland; maar Antwerpen zelf had weinig voordeel van den stroom. Thans willen wij eerst spreken over de Beneden-Schelde om daarna te handelen over Antwerpens stroom.

A. HANS.

DE SCHELDE VRIJ!

(VERHALEN VAN DE SCHELDE).

SCHELDE VRIJ

Door A. HANS

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN